

137 MILLJÓNIR Í SKATTALÆTTA TIL LÁG- OG MIÐAL INNTØKUR

Lovaði skattalættin hevur fingið 1.viðgerð í tinginum við stórari undirtøku og drúgvum politiskum orðaskifti

ÁRNI GREGERSEN

Tað eer ongin ivi um, at lág- og miðal inntøkurnar fara at fáa ein skattalætta frá 1.januar.

Samgongan hevur sett sær fyri at haldda vallyfti um lægri skatt og tað vísir seg, at andstøðan í sóran mun tekur undir við hesi ætlan.

Kortini var orðaskifti í tinginum um júst skattalækkingina. Fyrst og fremst vísti andstøðan ferð eftir ferð á, at skattalækkingin er so lág, at hon í veruleikanum verður etin upp av øðrum avgjöldum, sum samgongan kemur við.

Hetta var orðaskifti um, tí samgongan vísti á, at hóast onkur avgjöld eru lagd á, so fer skattalættin at gera, at lág- og miðallønt fara at hava meira pening at liva fyri komandi ár.

Formaðurin í figgjarnavnndini, Ruth Vang, Framsókn, var ein av teimum úr samgonguni, sum vísti á, at tað var neyðugt at geva hendan skattalættan nú.

Kristina Háfoss, landsstýrskvinna í figgjarmálum

– Fyrrverandi samgongan framdi skattalætta gjøgnum flatskattin, men tá var lítið og onki til teirra, sum hava lág- og miðalinntøkur. Tað skapti stóra ónøgd, sum vit so royna at gera nakað við nú.

Loysa seg at arbeiða

Tað tyktist sum semja er í tinginum um, at tann skattaskipanin, sum var galdandi áðrenn flatskattin, als ikki var tann rætta.

Viðurskiptini vóru so tá, at tað næstan ikki loysti seg at arbeiða eyka,

Ruth Vang, Framsókn, formaður í figgjarnavnndini

tí so at siga øll lønin fór upp í skatti.

– Ein av høvuðsgrundunum til, at vit framdu eina broyting fyri fyra árum síðani var, at tað skal loysa seg at arbeiða. Við hesari broytingini eri eg bangin fyri, at marginals-katturin – altso skatturin av seinast vunnu krónmini – fer at hækka og tað haldi eg ikki gevur meining, segði Jørgen Niclasen, Fólkaplokkurin.

Ruth Vang var samd í, at er tað so, at marginals-katturin hækkar munandi, so fer figgjarnavnndin at hyggja at tí spurninginum.

– Og hevur andstøðan eitt uppskot um, hvussu hetta kann gerast øðrvísi, so kom endiliga við tí. Vit vilja geva tí góða viðgerð, segði Ruth Vang.

Størri broyting

Við at lurta eftir orðaskiftinum í tinginum, so verður skattabroytingin gjørd nú, tí hetta hevur samgongan lovað.

Landsstýriskvinnan við figgjarmálum, Kristina Háfoss, segði, at fyrst í komandi ári verður ein nevnd sett, sum skal endurskoða alla skattaskipanina.

Nevndin skal ikki bert ikki at skipanini við landsskatti, men eisini at tí kommunuskattaskipan, sum vit hava í dag.

Landsstýriskvinnan segði, at fyrst og fremst snýr tað seg um at hava eina skattaskipan, sum er við til at tryggja haldfæri í búskapinum fleiri ár fram.

Samgongan er krokodillan sum ræðir øll í Føroyum

Orðaskiftið snúði seg mest um samdøgurðfrádráttin, men eisini um poilitikkinn hjá samgonguni

ÁRNI GREGERSEN

– Samgongan er krokodillan, sum øll í Føroyum ræðast.

Tað var aftursvari frá formanninum í Fólkaplokkinum, Jørgen Niclasen, til Annitu á Friðriksmørk.

Forkvinnan í tingbólkinum hjá Tjóðveldi segði í sínari røðu, at hon var meira ella minni troytt av at hoyra grenj frá samgonguni og síggja hennara krokodillutár.

Orðadrátturin var meðan Løgtingið skifti orð um uppskotið hjá landsstýriskvinnuni við figgjarmálum, Kristinu Háfoss, um at taka samdøgurfrádráttin burtur.

Samdøgurðfrádrátturin er ein frádráttur, sum fiskimenn við norðurlenskum fiskiskipum fáa, umframt ein skattafrádrátt uppá 14 prosent av teimum fyrst tjentu 470.000 krónunum.

Grundgevingin fyri at avtaka hendan frádráttin er, at tað í dag er soleiðis, at fiskimenn so at siga ongantið sjálvir gjalda fyri ferð og uppihald til og frá skipi. Hetta er nakað, sum reiðariini gjalda.

Jørgen Niclasen, formaður Fólkaploksins

Framsøgumaðurin hjá Javnaðarflokkinum, Jónleif Johannesen, segði, at undir viðgerðini í figgjarnavnndini, so eigur at verða hugt eftir um avtøkan av hesum frádrátti fer at gera at fólk flyta av landinum.

Skipanin kostar í løtuni landskassanum á leið trýggjar milljónir krónur.

Missa meira fyri minni

Jákup Mikkelsen, Fólkaplokkurin, segði seg fegnast um, at framsøgumaður Javnaðarfloksins tók júst hetta upp, um avtøkan fer at gera, at fólk flyta av landinum.

– Hendir tað, so fer landskassin at missa meira fyri minni, segði Jákup

Jónleif Johannesen, framsøgumaður fyri Javnaðarflokkin

Mikkelsen.

Eisini Kári P. Højgaard, Nýtt Sjálvstýri, óttaðist fyri, at hetta fór at geva ein miss – heldur enn eina meirinntøku.

Undir orðaskiftinum hevði eisini forkvinnan í tingbólkinum orðið. Hon helt, at hetta ikki er ræt, at føroyingar við serliga norskum skipum ´skuldu sleppa lættai í skatti enn fiskimenn við føroyskum skipum.

– Skulu hesir fiskimenn hava ein skattalætta, so mugu vit finna eina grundgeving fyri at lata lættan. Í dag er tað so, at fiskimennirnir fáa bæði ferð og uppihald endurgoldið, so tað kann ikki vera tað, sum pengarnir

skulu brúkast til, segði Annita á Friðriksmørk.

Leiðarin í Sambandsflokkinum, Bárður á Steig Nielsen, fanst at, a t uppskotið verður lagt fram uttan so, at nakrar avleiðingar av uppskotinum verða nevndar. Hann nevndi, a t føroyska arbeiðsmegin altíð hevur verið flytabar og at ansað eigur at verða eftir, at hetta ikki fer at broyta hesi viðurskiptini.

– Tað minsta vit skylda hesum monnum er, at vit viðgera málið ordiliga. Hetta eru menniskju vit hava við at gera og tað má ikki henda, at hetta fer at fáa fólk at flyta av landinum, segði Bárður á Steig Nielsen.

Bæði Bárður Nielsen og Jørgen Niclasen hildu, at upphæddin, sum landskassin sparir er so lítil í mun til vandan fyri, at hesir sjómenn flyta bústað úr Føroyum og kanska til Noregs.

– Talan er í mesta lagi um trýggjar milljónir krónur, talan er um, so hetta er ikki tað stóra í mun til samlaðu figgjarlógina, segði Bárður á Steig Nielsen.

20 milljónir eru ikki útgoldnar fyri pant

Sjálvt um vit gjalda pant fyri eingangsíløt, so verður pantið ikki útgoldið

ÁRNI GREGERSEN

20 milljónir eru seinastu fimm árin ikki útgoldið í panti fyri einnýtisíløt.

Tað upplýsti landsstýrskvinnan við umhvørvismálum, Sirið Stenberg. Fyri Løgtinginum, tá ið Jørgen Niclasen, Fólkaplokkurin spurdi um hetta mál.

Tað vísir seg, at brúkarin hvørja ferð letur gjald fyri pant, men bert 8 prosent av ílötunum kom inn aftur.

Tað ger, at fleiri milljónir av pantinum ikki verður goldið út aftur.

Í Løgtinginum vildu fleiri vita, hvør so fer avstað við hesum pengum, sum brúkarin annars eigur.

Landsstýrskvinnan segði, at hesin peningur er hjá 11 skrásettum fyrirkøpum, sum taka ímóti hesum ílötum.

Mælt var til, at tað verður lættari at sleppa v við ílötuni. At tað fer at bera til at sleppa av við øll íløt á einum stað heldur enn sum nú, at brúkarin skal runt til fleiri handlar fyri at sleppa av við ílötuni.

Onkur mælti til, at ein almennur stovnur tók sær av hesum.

– Tað vil eg mæla frá. Tað er ongin grund til at seta almennan stovn til hetta endamálið, segði Jákup Mikkelsen úr Fólkaplokkinum.